

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Szentgyörgy-utca 1092. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wtticlh József könyvkereskedése, hova az előfizetési pénz és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben Haasenstein és Vogler (Neu-Marki 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész iven.

ELŐFIZETÉSI AR:

Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetési felhívás

„Székely Hirlap“

V. évfolyamára.

Előfizetési díj: Egész évre 6 frt. Félévre 3 forint. Evnegyedre 1 frt 50 kr. o. é.

Az előfizetési díj legcélszerűbben postai utalvánnyal a „Székely Hirlap“ kiadó hivatalának Maros-Vásárhelyre küldendő.

Az igazságügyi reform.

Pauler Tivadar igazságügyminister a napokban hívta össze a törvénykészítő bizottság tagjait. A tanácskozásban résztvettek: az országgyűlés, m. kir. Curia, pesti kir. ítélő tábla, a pesti jogász-egylet és az ügyvédi kar kitűnőbb jogtudósai, az erdélyi jogászokat egyetlen egy ember Gyarmathi Sámuel kir. főügyész képviselte, ki véletlenül azon időben Pesten időzött, de kételkedünk vajlon, ha itthon lesz, meghivatik-e. Mily nagy horderejű kérdések terjesztettek elő, kitűnő a minister ur programbeszédéből, mely körülr írja a tanácskozás feladatát, mely az igazságügyi terén szükséges intézkedések u. m. a bírósági szervezet kiegészítésében, jogi életünk némely kirívóbb hiányainak orvoslásában, az anyagi és alaki jog codificatiojában foglalhatók össze.

Legfontosabb ezek között természetesen az anyagi és alaki jog codificatioja, melynek sorrendjében első helyre van téve az anyagi büntető törvény. A minister ur szavai szerint ennek tervezete már készen is van. Ezzel egyidejűleg fog előterjesztetni a büntető perrend, melyet követnek a váltótörvények csődintézmények s végül a polgári törvénykönyv, melynek kiegészítő részét képezendi alkalmasint egy a tulajdon- és személy joghoz alkalmazott correct törvénykezési rendtartás.

A tanácskozás másik feladata a bírósági szervezet végleges megállapítására vonatkozik. Ezen az igazságügyi reform terén ily nagy fontosságú előterjesztések után a minister következő kérdéseket tűzte ki tanácskozás végett.

1-ször. A polgári törvénykönyv mindenik része egyidejűleg munkában vétettvén, csak a részek teljes bevégezése után, mint egész rendszer terjesztessék-e az egész törvényhozás elé vagy pedig egyes részek külön azon sorrendben, mint azok elkészítettnek?

2-ször. Mindenekelőtt készítettessék és terjesztessék elő a kötelmi jog s csak ezután terjesztessenek elő a többi részek?

3. Az egyes részek kidolgozásával valamely már meglevő európai törvény vétessék-e alapul?

4. A polgári törvénykezési rendtartásra nézve vajlon-e végleges perrendtartás létrejöttéig szükséges-e jelen törvénykezési rendtartásnak, mint-

egy 200 §-ra terjedő átdolgozása vagy pedig novella által lenne célszerűbb a kirívó hiányokat orvosolni.

5. A bírósági szervezet végleges átalakítására nézve szükséges-e a törvényszékek számát leszállítani, a járásbírókat telekkönyvi hatósággal is? Kíváncos-e több másodbíró felállítására? Fentartandó-e továbbra is e vagy nem a külön semmitőtörvényszék és végre vajlon célszerű lenne-e kisebb polgári ügyek elintézésére nézve a közgazgatási tisztviselőket békebírói minőségben megbízni.

Ezekből látható, hogy a jogi téren, mily nagyfontosságú mozgalmak elé nézhetünk, hogy azonban ezen kérdések, miként oldatnak reánk erdélyiekre nézve meg azt a jövő fogja megmutatni. Tisztelettel hajlunk meg a pesti jogtudósok érdemes kara előtt, s hisszük, hogy munkálatuk eredménye az európai jogirodalom egyik hallhatatlan termékejvé fog vállalni. Ezzel szemben azonban elég bátrak vagyunk kimondani, hogy a mi élet- és hazai viszonyainkat csak is a mi jogászaink ismerik. Erdély hagyományos és össze bonyolított birtokviszonyairól a pesti jogszoknak alig van fogalmuk külföld pedig, hova kitűnő tudósaink szellemi ismereteik gyarapítására mennek ki — talán nem is hallott róla soha semmit.

Mi pedig azt tartjuk, miszerint a felmerülő calamitások kikerülése nélkül oly polgári magánjogot, mely által egyszer már valahára a mi jogi viszonyainkat is tisztáztassanak erdélyi, jogász nélkül megteremteni nem lehet.

Ezen okból emeljük fel szavainkat, s határozatosan kérjük Pauler minister urat, hogy a további tanácskozásra hívja legalább még a maros-vásárhelyi kir. tábla kitűnőbb ülnökeit, a kolozsvári egyetem jogtudóssait tovább a kolozsvári és maros-vásárhelyi ügyvédi kar képviselőit. Ezen kívül Székelyföldről szintén ohajtanánk egy pár jeles szakember szavát e tanácskozásban hallhatni.

A királyi pénzügyi és uradalmi ügyészségek szervezete Erdélyben.

K. A. Amagyar államot érdeklő összes erdélyi jogügyek ellátásával felruházott kolozsvári kincstári jogügy igazgatóság 1870. évi augusztus 10-ről kelt pénzügyminiszeri rendelettel feloszlatván, annak helyébe az eddig nálunk ismeretlen kir. pénzügyi és uradalmi ügyészi rendszer léptetett életbe, mely hivatalok 1870. október 1-én működésüket is megkezdtek.

E két rendszer hivatása és hatáskörével sokan ismeretlenek lévén, sőt alkalmilag maguk bíróságaink is e két fogalmat gyakorta összetévesztvén, célszerűnek tartjuk azok illetékességét vagyis ügykörük ismertetését lehető röviden közrebocsátani.

1870. október 1-sője előtt a jeleni pénzügyi és uradalmi ügyészek teendőit, a Kolozsvárt székel kincstári jogügyigazgatóság egy maga végezte, mely azonban — tekintettel a nagy számmal levő kir. kincstári bír-

tokok szétszórtsága és egymástóli távolságára — feladatát csak igen nehezen s sokszor hiányosan oldhatta meg, s nem egyszer igen érzékeny kárt szenvedett a kir. kincstár azért, mert a javak és bíróságoktól távoli képviselők miatt, egyes perekben, kívánt gyorsasággal nem intézkedhetett.

Ez elv s az akkori rendszernekja gyakorlati életben is nyilvános és tapasztalt nehézségei által vezéreltetve szerveztettek a jeleni pénzügyi és uradalmi ügyészségek, előbbiek Kolozsvárt és N.-Szebenben utóbbiak pedig M.-Vásárhely, Fogaras, N.-Enyed és Déva városokbani székhellyel.

E szerint a pénzügyi ügyészek a két pénzügy igazgatóság mellett — mint a hol egyszersmind jogügyi tanács adók is az uradalmi ügyészek pedig a nevezetesebb kincstári birtokokhoz közeleső M.-Vásárhely és N.-Enyed kivételével épen az uradalmak területére alkalmaztattak, mely beosztásból már magából kétségtelen, hogy az ügyészségi rendszer felállításánál tulnyomóan s talán kizárólag azon fentebbi elv vétetett irányadól, mely az államjavak és bíróságokhoz közelség tekintetében a perek és bírói intézkedések lehető gyorsítása s könnyebb felügyelete tekintetében nyilvánul.

A mi az ügyészek ügy vagy hatáskörét illeti.

A pénzügyi ügyész egyfelől mint a pénzügyi ágazatból kifolyó jogügyek képviselője s másfelől mint a pénzügyi igazgatóság jogi tanácsadója, a pénzügyi igazgatóság hatáskörén belül elintézi.

a) az országos adó illeték, inségi s egyéb kincstári kölcsönök és egyéb államkincstári követelések bírói utóni behajtását tárgyazó pereket,

b) képviseli az államkincstárt mind azon csődügyekben, melyekben amaz, adó, illeték inségi vagy egyéb kincstári kölcsönök által érdekelve van, kezeli

c) dohány egyedárusági ügyekből felmerülhető biztosítási s más peres, valamint

d) a totó ügyek a helyiségek kibérlése iránti szerződés k, jelzálogos tőzséri biztosítékoknak megbírálása s szabályellenes nyeremények kifizetéséből származó pereket,

e) közreműködik a vámjövédéki ügyekben különösen a kihágások, lezárolások biztosítások és árverezések esetében

f) kezeli a p. ü. igazgatóság területén felmerült szállományi talált kincsek iránti pereket. — Továbbá ügyköréhez tartoznak

g) a fogyasztási adóhitelezési okmányok megbírálása, biztosítása innen származható perek vitele

h) a p. ü. igazgatóság területén előforduló fegyelmi eljárásoknál közbenjárás, az államtisztviselők elmarasztalása, az elmarasztalt összeg biztosítása és behajtása iránti perek s végül

i) a jövédéki törvényszékek előtti jövédéki kihágások beperlése s a büntető eljárás vezetése.

A kir. uradalmi ügyészek hatásköréhez tartozik;

az uradalmat követelőleg illető összes haszonbérletek, telepítvények és egyéb nemű követelések utáni hátralékok, erdő károk és kihágások, szállóházak s egyéb tartozások bírói utóni behajtása.

a haszon bérletekből fölmerülő minden bérletből elmozdítás iránti keresetek

az uradalomban előforduló summás visszahelyezési ügyek, nem különben az uradalmat illető urbéri rendezési perek folyamba tétele, letárgyalása és befejezése,

Mindennemű biztosítások és végrehajtások körüli intézkedések.

Az ügy vagy hatáskör előre bocsátása után jövő cikksorozatunkban az uradalmi ügyészség — szervezete s arra vonatkozó észrevételeinknek fogunk kifejezetet adni.

Maros-Vásárhely sz. kir. város képviselő bizottságának 1873. május. 9-én tartott rendes nyilvános közgyűlése.

Elnök: Borosnyai Pál, polgármester.

Jegyző: Kiss József, főjegyző.

Tárgyak.

(Folytatás.)

Polgármester ur. többek kívánatára felolvassa a városi képviselőtestületnek 1871. év április hó 12-én 78. sz. alatt hozott határozatát, mely szerint a sörtermelési és áruházi jog haszonbérbe adására nézve bizottmányilag szerkesztett árverezési feltételekből a sajtolt élesztő kitöröltetvén, az a pont alatt a seprőélesztő termelése behozatala és árulása szabadabbá tétetett.

Továbbá az eredeti árverezési feltételeket, melyekben a seprő-élesztő mindenütt kitöröltetette?

Végre az árverezési jegyzőkönyvet, melynek zárt-telébe nem tudni mi úton és módon a sör-seprő szó becsusztatva lön.

Ezen okmányok felolvasása után főkapitánynak határozott utasítás iránti kérelme jöven újabb tárgyalás alá, Dobolyi Sándor képviselői bizottsági tag írásban foglalt utasítást olvas fel, melyben főkapitány oda volna utasítandó, hogy haszonbérlet Márkus Márkot a haszonbéri szerződés szigorú fenntartása mellett, mind a seprő, mind pedig a sajtolt élesztő kizárólagos árulhatási jogában felelősség terhe alatt segéderő nyújtásával is támogatni kötelességének ismerje.

Mely utasítás el, vagy el nem fogadása felett heves vita fejlődött ki, névszerint nyílt szavazás olyképp állítatott meg, hogy azok, kik az utasítást pártolják „igen-nel”, a kik pedig ellene vannak és a sajtolt élesztőt haszonbér tárgyának nem tekintik „nemmel” szavazzanak.

A bevett nyílt szavazat következtében szavaztak:

Igen-nel	Nemmel
1. Fekete Ferencz	1. Hincz Lőrincz
2. Gálna Károly.	2. Lázár Benedek.
3. Id. Jakabfi József.	3. Csiki Márton.
4. Lag György.	4. Sándor János.
5. Polgár Lajos.	5. Petelei János.
6. Dobolyi Sándor.	6. Pátrubány Miklós.
7. Hincz Dániel.	7. Csiki Gergely.
8. Kovács Áron.	8. Derzsi János.
9. Dr. Scheicz Antal.	9. Keresztes Sándor.
	10. Almási Lajos.

TÁRCSA.

Egy koronáért.

(Történelmi regé.)

Lukátsffy Auréltól.

Erdély főnemesei Apór László vajdának Csieső várában voltak összegyűlve. Az ország dolgát vitatták három nap; a következő három nap aztán itták a hegyalji bort.

Apór László büszke volt nagy hatalmára, gazdagságára, de még sokkal büszkébb szép leányára, Ilonára.

A mulató társaságban a bor mámorától felhevülve Kabos Demeter bátorságot vett, s habzó borral telt ezüst bilikomat feltartva így köszönté a hatalmas vajdát:

— Uram! uram! hatalmas Apór László uram, szállok az urra.

A vendégcsereg kiáltá: „halljuk Kabos Demetert.”

Az ifju válláig csüngő haját hátravetve, mint a Zahara pusztának him oroszánymegráza üstökét csengő hangon kezdé:

— A székegy nemzet rabonbánjának hős fiáért a hatalmas Apórért már több bilikom kiürül, én is kiáltom! Iste sokáig éltesse jó nagy uramat, kinek ereiben fejedelmi vér pezseg!

A vendégcsereg dörgő éljént hangoztatott, az ifju folytatá:

— A terebélyes cserfa azonban egy ifju sarjat hajtott. Virágnak mondanám, de nem virág, madárnak mondanám, de nem madár, ártatlan mint a lilium, csengő hang, mint a dalos madár hazánkuknak szép tündér leánya Ilona. A magyarok istene hazánk legerényesebb leányát Apór Ilonát is sokáig éltesse.

Az isten éltesse kiálták a haza bölcei, hanem Cserei Adorján szomszédjának nem álhatta meg, hogy oda ne mondjon:

No már, hogy legszebb az igaz, de hogy legerényesebb, azt hitemre mondom tagadom.

A szomszédja jót ivott a kancsóból, aztán megtörölve bajuszát, visszafellett: „Hallgas öcsém, ha részeg

1. Álgya Dániel
2. Id. Fogarasi D.
3. Vesely Károly.
4. Kiss József
5. Csiki Károly,
6. Borosnyai Pál.

és így 16 szavazattal 9 ellenében az utasítás eldobatván a sajtolt élesztőnek haszonbér tárgya alól lett kivétele elhatározatott.

Dobolyi Sándor ezen határozataiból a haszonbérlettel szemben keletkező a városi közönséget bármily mértékben terhelő kártérítés iránti kereset költségei s bíróság megítélendő kártérítés ellen ovást jelentvén, hozza csatlakoznak: Fekete Ferencz, Gálna Károly, Lag György, Polgár Lajos, Hincz ifj. Dániel, Kovács Áron, Dr. Scheicz Antal és Marosi Farkas.

Belügyminiszter ur. nmlgának f. évi 22 ról 14577. sz. a. kelt rendelete, mely mellett szász-régeni Schneidernek távirati kérvénye, melyben Szász-Régenbe szállítandó 40 hordó sörnek a haszonbérlet által lett letartoztatásáért panaszt emelt, elintézés véget kiküldetik.

Ezzel kapcsolatban: tanácsi előterjesztvény, mely mellett belügyminiszter ur. o nmlgának idei április hó 30-ról 15499 sz. a. kelt rendeleténél fogva törvényszerű elintézés végett leküldött folyamodványa szász régeni lakos Schneider Jánosnak, melyben sör haszonbérlet által 40 akó átszállított sör után kieroszakolt 40 frtnyi vámdíj megtérítését kéri, elintézés végett a képviselő bizottsághoz áttétetik.

A város területén kívül termelt és ezen városon át más helyiségekbe elfogyasztás vagy árusítás végett szállítandó sör után a fogyasztási adó vétele nem lévén haszonbér tárgya, a rendőrkapitányság odautasítandónak határozatát, hogy a nmlgu m. k. belügyminiszterinm által 1871-évi decz. 30-án 34325. sz. a. tehát a sör haszonbéri szerződés megkötése után megerősített vámfizetési szabályzat c. betűje első pontját, mely szerint az átviteli szállítmányok vámentesek, szemelött tartva ugyanezen tétel végpontozatát minden előforduló kihágásnál, mely 1-től 12 frtig terjedő bírsággal büntetendő, hozzá alkalmazásba.

Városi tanács f. év május hó 3 án kelt határozata, mely mellett szász-régeni Wagner Eduárdnak és szász régeni fogadó Schneider Jánosnak ezen városon átszállított sör után törvényszerű felvett vám visszafizetése iránti kérelmük, illetékes tárgyalás végett a képviselő bizottsághoz áttétetik.

vagy. A vajda azonban meghallá és a vér azonnal tejébe szállt — véres ember volt — a kezében lévő kehelyt az asztalhoz csapva, mint egy bős vadállat ordítá:

— Ha hó öcsém! ezt a szót a torkodra forrasztom, én mondom neked, hogy leányom nemcsak legszebb, hanem legerényesebb az országban istenemre, ki ezt tagadja, pokolra küldöm kardom hegyével.

Adorján nyugodtan viszonzá:

— Ha hó bátyó! elismerem nagyméltóságát, de a mit mondtam megmondtam, Ilona legszebb leány Erdélybe, de nem legerényesebb.

A vajdából a düh kitört és kardját levéve a falról magánkívül ordítá:

— Kölyök, a mit modtál hazugság, s ha lenne száz lelked, azt is a pokolra küldeném, ha be nem bizonyítod azt, mivel leányomat vádolod.

— Ám legyen, ha akarod, viszonzá Adorján, s azal felállva a terem ablakához lépett.

Nézzétek a vár balszárnyának két ablakát, az a szobája a szép Ilonának, kinek hosszú szőke haja sarkáig ér, csengő hangja a vár ablakából kihallgatott és szépségét ifjusereg bámulja.

No igen — kiálták a vendégek.

— De a szép hosszú haju Ilona éjjelenként egy ifjut fogad el szobájában, kinek hollófürtjei, deli termete szint oly feltűnő, mint Ilona bájai. Oh! oh! én láttam őt és kardomra mondom, hogy büszkébb, mint egy fejedelem és delibb, mint egy király.

A vendégeknek egy része megcsóválta üstökét, míg Apór elhalványult, s lecsüggesztve ősz fejét, megtört hangon viszonzá:

— Oh ha ez igaz, akkor gyermekemnek vége. Jeretek utánam, legyetek tanuim, miként védi Apór László háza becsületét.

És a haza bölcei kivont karddal követék a bős apát.

* * *

A vár balszárnyában egy imolaszerű kis szobában a vad bőrből készült puha kereveten ült Ilona és mellette a szép lovag.

Kérelmesek panasza jogorvoslatnak lévén tárgy kérelmeikkel a rendes törvény útjára utasítottak (Folyt. köv.)

Kreiswirt Dávid két nejeség büntényében vég tárgyalás f. hó 6-án tartatott meg. Elnökölt Hildebrand a kir. ügyesség részéről jelen volt Szilágyi Miklós kir. ügyész, védő: Halász Jakab h. ügyvéd.

Közzvadás következőkben adta elé a bünesetet: vádlott Kreiswirth Dávid ezelőtt, mintegy 26 ével szülőföldjéről Galicziából Magyarországra jött és Szabolcsmegyeben Mándok községben letelepedett, 1862—3. év körül házasságra lépett Schwarcz Juliával, kivel nyolcz évig Fehérgyarmat községben együtt élt, s vele három gyermek született, azonban a házasságot megunva, szokássá vált köborló természeténél fogva nejét és még két élő gyermekét elhagyva Erdélybe jött, hol előbb Hidalmáson, később Csapón és Dicső-Sz.-Mártonon tartózkodott. Ezen idő alatt megismerkedett hidvégi Szabó Jakab leányával, Máriával s azzal ez előtt 2 évvel újra házasságra lépett, első nejét meg tudván ide jött Maros-Vásárhelyre s a helybeli fő rabbinál panaszt téve vádlott mindkét házasságát felbontotta s az ügyet feljelentette. A vizsgálat rendén vádlott beismerte kétnejeséget, a mit a végtárgyaláson ismételt, minek folytán bűnösnek mondatván a kir. ügyész indítványára 6 havi fogságra ítéltetett a btk. 54. §. alkalmazásával. Vádlott megnyugodva azonnal megkezdte büntetését. A két hitvestárs pedig keservesen távozott vizs-sza hazájába. Valjon melyikkel kel össze ha kiszabadul, kérdé egyik jelenlét. Egy harmadikkal felelt vádlott. A végtárgyalás nagy közönség jelen létében folyt le.

Helyi dolgok.

— Figyelmeztetésül. Kérjük munkatársainkat, hogy ezen hétben a lap szeleni részét illető közleményekkel a régi baromvásárcsúza 577. sz. alatti házhoz küldjék.

— Mult karácson harmadnapján a Fischer féle helyiségben tartott táncmulatság alkalmával kifejlett s egy katona halálával végződött, lapunkban annak idejében, felemlített szomorú verekedési bűnygyben folyó hó 21-én az az jövő szombat fog a helyi végtárgyalás tartatni.

— Uszodánkat — mely csin- és kényelem tekintetében bármelyik ily intézettel kiálja a versenyt — igen

Szerették egymást. A hölgy odasimult az ifjuhoz, vállaira hajolva szerelemteljesen susogá:

— Tied vagyok, s tied leszek. — És ha lenne férfi, ki Erdélynek kincseit birná, és ha lenne hatalmas, mint a király, akkor se nyujtanám kezemet másnak, mint neked kedves lovagom.

— És egy koronával nem cserélnéd fel pártadat?

— Nem, nekem szerelmed kell, én avar vagyok boldog.

És a szerelmesek egymást átölve susogtak a bú-báj hangján, nem figyelve a zajra, mi a folyóson hangzott. Egyszer aztán az ajtó kitarult, berohant a vajda kíséretével.

Midőn meglátá leányát az idegen lovag karjaiban, felordított: Igaz.

Azután odarohanva, megragadá leányát, s elfojtott hangon mondá:

— Mindketen meg fogtak halni.

Ilona térdrogyott, s úgy kért kegyelmet, de a büszke főur nem hallgatott leányának kétségbeesett szavaira.

— Ki vagy te czenk, ki lakomba merészeltél tola-kodni.

Az éji lovag arcát e szavakra ellepte a vér, büszkén emelkedett fel, s méltóságteljesen viszonzá:

Apór uram csilapodjék, ha hideg vérrel meg tud hallgatni, elmondom ki vagyok, de csak tanuk nélkül tehetem azt.

— Ej mit körtörfalazol ficzkó, én tudni akarom ki vagy, mielőtt a pokolra küldenék.

E percben a szobába, hol e jelenet folyt, magas férfi lépett be, fekete szőr tallár fedé termétét, arca halovány volt.

Az ifju lovag a vajda sértő szavaira kardját kivonta hüvelyéből.

— Jól van Apór uram, tehát vivjunk, mint nemes férfiakhoz illik

Megkezdődött a harc, az ismeretlen ügyesen forgatta kardját, de Apór gyakorlott, kitanult fogásaival nem mérkőzhetett.

gyéren s naponta alig néhány vendég látogatja; hisszük e részvéllenség csak is a mostani rendetlen s többnyire hüvös időjárás természetszerű következménye.

— **A kereskedő** fiatalság f. hó 21-én az elbai szinkörben tartandó zártkörű táncestélyre meghívót szétküldte, mint mondják nagyban folynak a készülétek, hogy ez est minden más hasonló társait, fény- és dísz tekiutetésben felülmulja, már magában a felváltva működő színházi és helyi zenekar alkalmazása is, kiváló érdeket kölcsönözend ez estélynek. Szép reményeket kötünk mi is az est fényes eredményéhez s őszintén óhajtuk: hogy közönség és kedv tekintetében ha felül nem mulja bár hasonló legyen az ugyan e szinkörben közelebb tartott oskola ifjusági estélyhez.

— **Általános panasz**, miként városunkban egy utcán végig nem mehetni a nélkül, hogy minden onoldalról s egyszerre több kéregető körül ne barikádozzon, főleg szombatonként otthon is ostromzár alatt áll az ember, csapatjával járva pharao rongyos, de többnyire ép és munkaképes utódai, kik ha egyszer kapunkon belül jöhetnek, vagy pénz vagy természeti hajlamukból kifolyólag összeszerzett naturálékkal szabadulnak vissza. Ugy tudjuk a koldulás városunkban — hol szegényi pénzalap is létezik — tiltva van; jó lenne ha rendőrségünk, már aesthetica szempontjából is figyelmet fordítana e valóban impertinens kényelemhez szokott póre seregére, mi még csak tűrjük a dolgot, de egy idegen aligha furcsa fogalmat nem szerez magának városunk órásihaladásáról.

— **A tegnapielőtti felhőszakadás** nagyon „mal a propos“ jött a vásárookra nézve; mint halljuk a kirakott cserépedények egész uszó flottákat képeztek a rohanó vízárban, az ószerárusok portékái tarkabarka csomókban usztak tova, üldöztetve a lelkindező kiabálók károsodók által. A nagyköz új köveztét több helyen felbontotta az egész felsővárosról odatóduló víz. Még egy néhány ily felhőszakadás, és a nagyköz kikövezését bátran újra lehet kezdeni. Hiszen nem tarthat örökké! mondaná rá a munka vezetője, vagy a közösség.

— **Egy bőszült bival** tegnap, aszent-miklós-utca végén egy asszonyt elgázolt. Az eset épen reggel történt és olyan helyen, hol az ilyesmit csak mindenkinek személyes örködése gátolhat meg.

— **Butaság vagy szemtelenség.** A bécsi országos törvényszéktől jött egy átirat következő czímmel: An das löbliche königl: Stadtgericht der Provinzial Hauptstadt. Pest.

— **Valami Berekszászi** nevű emberre figyelmeztetjük rendőrségünket, ki az ujonnan alapított „Tisza bank“

Ilona összekulcsolva kezeit, nézte, mint viv atyja kedvesével, szeméi a villogó kardok forgását kísérte.

A harc azonban rövid volt, egy perczen a lovag fedetlenül hagyva mellét a vajda kardja jobb karja feletti vállát kettéhasította, a vér vastag sugárban szökött fel, mire a lovag leejtő kardját és eszméletlenül a padlatra rogyott.

— Ki ez a lovag — kérdé a vajda, letörölve kardjáról a csepegő vért.

Senki sem felelt, senki sem ismerte.

Ekkor odalépett a fekete talláros férfi s reámutatva a lovagra, mondá:

— Én megmondom, ha kívánod vajda.

— Ki vagy? kérdé sötétén Apór.

— Feliczián a pápa küldöttje, ki üdvözlétét hozza a hatalmas vajdának Róbert Károly részéről.

— Honnan ismered e lovagot?

— Ismerem, ő Ottó, Magyarország királya.

A jelenlévő urak elrémülve vonultak ki a teremből. Apór László leányához rohant, ki még mind ott térdelt, atyja lehajolt hozzá és szeretetteljesen emelte fel.

— Megbocsátok leányom, jer vezesselek el innen.

A lányka nem szólt, mert akkor már meg volt örvölve, a rövid, de gyötrő élet lefolyt. . . .

Ottó kigyógyult sebéből, de mikor egészen helyreállott, már akkor Szent István trónján Róbert Károly ült Szerelmi kalandja egy koronába került.

. . . A mint a Szamos jobb partján utazol, mint egyszerű sószikla fehérik ki a bükk és cserfákkal borított hegyek között Ösieső vára.

Midőn fenn a gönczöl szekernek rudja éjfél mutatót, a vár ormán ma is megjelenik Apór Ilona, s míg hosszú haját kibontva fésüli, csengő hangjával magához felcsábítja a tapasztalatlan ifju pársztorokat.

A vakmerőt, ki aztán megkísérti Ilonát megközelíteni, társai másnap a vársánczban halva találják.

Igy beszélt el ezt nekem Pável a 90 éves tehénpásztor, ki é régét még nagyapjától hallotta.

ügynökének adja ki magát, a könnyen hívőknek kölcsönt előleget s több eféléket ígér, ezektől pénzt csikar ki. A „Tisza bank,“ úgy tudjuk csak is telekkönyvi betáblázásokra ad kölcsönöket; telekkönyvi munkálatok pedig városunkban be sincsenek fejezve, következőleg a kölcsönről szó sem lehet. Az eféle emberektől a bécsi „Krach“ után oyakodni kell.

Szini szemle.

(K. A.) Szombaton junius 14. „A trónkereső“ szomorú játék Szigligetitől: rendező E. Kovács Gyula.

Ritkán s talán alig láttunk ez idény alatt nagyobb közönséget, mint a mely e jeles tragoedia előadásában gyönyörködött.

A siker a tragoedia hőseit Kovács Gyulát illeti, ki a történelmileg nevezetes szerencsétlen trónkereső Borics fejedelem küzdelmeit elég élénkséggel állítja előnkbe, mit csak egy oly komoly törekvésű színész tehet, milyennek Kovács Gyulát ismerjük, kinek gondos kitűnő játéka mellett méltóságteljes fejedelmi alakja sokáig fog emlékezetünkben maradni.

S. Dobozi Nina, mint Rózsa a kunfejedelmi hős leány, bár hangja itt ott gyenge volt, jól játszott s Abonyiné, Borics nejét kielégítőleg személyesíté, utóbbit ma láttuk nagyobb szerepkörben mozogni s mai játéka feljogosít azon reményre, hogy a tőle meg nem vont természeti adományok, milyenek csinos alakja, s tiszta hangköre, szorgalom s gyakorlat által jövőre értékesíthetők.

Philippovicsné, Borics anyja, a visszavonult egykori magyar királyné s a fia iránt melegen érző anyát jó alakban állítja előnkbe; Krasznai a kun fejedelmet kellő sikerrel játszta, s ha mozgása, megjelenései nem oly élénkek s tartását az agg fejedelmi atya korával jobban összhangba hozni törekszik, játéka, semmi kívánni valót sem hagy fenn.

Szentgyörgyi és Tóth Antal, előbbi, mint nádor, utóbbi mint menekült főúr, rövid szerepök felfogásért említést érdemelnek.

Általában az egész előadás még a népesebb jelenetekben is, mi pedig igen gyakran fordult elő, egybevágó jelesen sikerültnek mondható, mi első sorban kétségtelenül a gondos rendezés érdeme.

Vásárnap junius 15-én Nestroy „Lumpaczius vagabundus“ rendező Marczell.

E darab sokkal régebb, hogy sem ismertetésre szorulna, rendesen minden idény alatt előrántják egyszer, mert hát vásárnap s cassadarab; valamikor maga idejében — mint a színlapon is olvasható — nagy hírű is lehetett, jövőre azonban nem bännök ha végleg kimaradna a reportoirból.

Van ugyan némi meséje, -- mely biztoson is fejeződik be, de jelenetei oly összevissza zavartak s mondhatni indokolatlanok, melyek az egész darab hatását elveszik, s ha a közönség nem várt, nem is kapott egyebet, mint halma szójátékot s itt ott frivol élcezzekkel czifrázott párbeszédeket.

Főszereplők Kendi, Földényi és Marczel; a tündéri befolyás alatt álló három vándor legényt sok helyütt humorral és sok árnyalattal jellemezték bár két utóbbi az alakításban sokszor túlzott volt: a comicum ha nagyon alant jár — elveszti érdekét, s a túlzottság sokszor a az aesthetica rovására történik; nem értjük Földé nyit, miért használta a tót dialektust mi által játékát igen gyakran érthetlenné tette? — Marczel pedig ne vegye rossz neven, ha a kihívások s ismételtetések alkalmával használt mimica felhagyására figyelmeztetjük, az afféle torokra mutatást elfogyott a dal féle gesticuláció lehet, hogy a karzatot nevetésbe hozza, de a komolyabb s nagyobb számú közönség előtt az ilyeszerű piaci néma játéka illő eljárás aligha tetszésre talál.

Ez előadás — melyen szépszámu de mind inkább gyérülő közönség jelent meg — úgy hisszük a tündérek csillogó jelmezei dacára sem hagyott valami kedves emléket maga után.

Hétfőn junius 16-án közkívánatra másodszor a Boissii boszorkány vigdalmű Koszta Károlytól, rendező Marczel.

Correct játék, kevés közönség. Megyaszai I. Dékány R. Marczel, Czakoné, Lánctól ez estve sem tagadhatjuk meg elismerésünket.

Politikai szemle.

Maros-Vásárhely, junius 17-én.

Jun. 15. A képviselőház tegnapi ülése általános vázrakozás között nyílt meg. A képviselők padjai a szokottnál jóval látogatottabbak voltak, s az érdeklődés mind a

karzatokat, mind a folyosókat mozgásban tartotta. Tudvalevőleg mindezt a Simonyi Ernő határozati javaslata — a független bank felállítására iránt — okozta, melynek indokolása mára volt kitűzve. A kérdés izgalmas jelenetet hozott már a Deákkörben is, s az ott hozott határozat épen nem látszott a többséget a javaslat leszávására biztosítani. A parlamentben ennek folytán ennek feszült figyelem várta az ülést. Előzőleg Ghyczy beszélt hosszabban Simonyival, majd Kerkápoly jött át a szélső balra s foglalt hosszabban helyet ott, capacitálván Simonyit. Az ülés megnyitása után az érdeklődés csak fokozódott azzal, hogy az izgalmas kérdések egész halmaza torlódott össze. Pancsova város egy impertinens távirata a házhoz, s Miletics e tárgyban tett nyilatkozata megfelelő választ nyertek.

A Deákpárt tegnapi conferentiáján szóba jött Simonyi Ernő ismeretes javaslata, melynek értelmében a kormány egy magyar nemzeti bank fölállítására vonatkozó törvényjavaslat előterjesztésére utasítandó. A pénzügyminister, támogatva Zsedényi által, élénken ellenezte a Tarnóczy Gusztáv részéről nyilvánított óhaj, hogy a párt egyezzek bele Simonyi Ernő határozati javaslatának tárgyalásába. Miután ily értelemben más valaki részéről felszólalás nem történt, a párt helyeselte Kerkápoly előadását, s ekként Simonyi javaslatának sorsa fölött nem lehet kétség.

— A „Napló“ s a „Pester Lloyd“ ma valótlannak mondják, mintha a magyar pénzügyminiszter s a londoni „United bankingassociation“ között bármely üzlet jött volna létre. A kérdéses hírt a bécsi „Deutsche Ztg.“ bocsátotta világgá s a felelősség e kacsáért egyedül őt terhelheti.

Legujabb távirat.

Junius 17. A pénzpiacz helyzete Bécsben ismét borzasztó, papiros árfolyama rohamosan hanyatlik.

Jegyzéke

a m.-vásárhelyi kir. törvényszéknél 1873. junius 17-én nyilvános ülésben előadandó ügyeknek.

Polgári ügyek.

Előadó kir. t. bíró Fekete Károly által.

Gr. Rhédei Istvánnak, Derzsi János e. 68720 frt i. kártérítési pere, Márkus Jánosnak, Szilágyi Miklós és ti e. igénypere i., Apór Lázárnénak, Apór Gyula e. végren, delet érvényessége i. p., Hegedüs Károlynak, Kövend. Borbára e. egy szántó i. p., grf. Eszterházi Istvánnak, abosfalvi község e. ingatlanok i. p., Richezeit testvéreknek, gr. Lázár Jenő e. 1000 frt i. p., Hatházi Istvánnak, Kovács Mózes hagyatéka e. 580 frt i. p.

Előadó k. t. r. bíró Fogarasi Dániel által

Magyarai Pálnak, Gegő Károly e. 55 frt i. p., Kovács Mihály és t., ifj. Nagy Ferencz e. 4 drb. fekvő i. p., Weigner Eisignak, Gersel Ábrahám e. egy tutajkikötő i. p., Butyka Vaszínénak, Harsán Juon e. fekvők i. p., Luka Sándornak, Luka Anna e. fekvőkhözi tulajdonjog elismerés i. p., Sebes Jánosnénak, Derzsi István e. 100 drb. arany i. p., b. Rottenthal Henriknek Baumel Ferenczné örökössei e. p. hasznabér megfizetése i.

Előadó kir. t. bíró Tibáld Mihály által.

Nagy Miklósnénak, ifj. Tóth Györgyné e. fekvők i. p., Csergezőn Juonnak, Virág Györgyné e. fekvők i. p., Péterfi Domokosnak, Moldován János e. fekvők i. p., Lukács Péternénak, Adorján Ferencz e. végrendelet érvénytelenítése i. p., özv. Bodor Istvánnénak, Zorger György s neje szerződés érvénytelenítése i. p., Tolnai Gábornak, Zigoni János e. 705 frt 14 kr i. p.

Előadó k. t. r. bíró Nagy Lajos által.

Balás Zsuzsánnának, Balás József e. fekvőség i. p., Deák Juon árváinak, Kadári György e. fekvők i. p., Kibéd községnek, Silvester P. György e. szerződés teljesítése i., b. Rádei Ádám esődtömegének, Bágyi Ferencz hagyatéka e. 3000 frt i. p., Drágomán Miklósnak, Fikk Istvánné e. 38 frt i. p., Fikk Istvánnénak, Drágomán Miklós e. 15 frt 96 kr i. p.

Urbéri ügyek.

Előadó kir. t. bíró Gyárfás József által.

Gr. Bethlen Herminianak, Molnár Mihály e. Szöcs Péter és Tódor urb. keresete, Nyárádi József, Koszta, Tódornak, Oprior Simonnak, Kovrig Vaszínak, Algya Opriának, Algya János és Nisztornak, Nyárádi Imrének, Kovrig Szonyának, Nyárádi Vaszínak urb. keresetei, Ugron Lázárnak, Pap Tamás e. p., Bárdosi Jánosnak, Kovrig

György e. p., Kovrig György Marinikának, Bárdosi János e. p., Botes Juon Márkujnak urb. p., Andrási Juon Parakiynak, Álgya Niculáj Gronolognak urb. keresete, Bágyi Ferencz örökösseinek, Bóka János es Török András e. p., Álgya Péternek, Pál Károly elleni pera, Oprior Tódornak, Pál Károly e. p., Álgya Áronnak, Pál Károly e. p., Kovrig Niculájnak, Pál Károly e. p., Boti Niculájnak, Pál Károly e. p.

Bécsi tőzsdei árkelet	
(junius 4.)	
5% metallique	67.90
5% nemz. államkölesön	72.25
1860. államkötvény	100.25
Bankrészvény	960.—
Hitelrészvény	269.—
London	100.—

Ezüst	109.75
Arany	—
Napoleon arany	8.82
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	77.—
" " " temesi	73.50
" " " erdélyi	73.—
" " " horvát-slavon	00.—

Felelős szerkesztő DOBOLYI SÁNDOR.

HIRDETMÉNYEK.

(67) 1—2
A maros-vásárhelyi kisedóvó egyeslet, f. év junius hava 22-ik napján d. e. 11 órakor, a városi tanácsház nagytermében közgyűlést fog tartani; melyre az egyeslet t. tagjait valamint az ügy iránt érdeklődöket tisztelettel meghivja
az igazgató választmány.

Sz, 6905. 1873. (66) 3—3
polg.

Árverési hirdetmény.

A maros-vásárhelyi kir. törvényszék által ezenel közhirré tétetik miszerint néhai Albert István öröksei kérése folytán, Maros-Vásárhelytt a baromvásár-utczában az 1547. ház szám alatti mintegy 91 □ öl területű helyiségen fekvő belső épületes teleknek elárverezése a következő nevezetesebb árverezési feltételek alatt.

1-ör A kikiáltási ár 900 frt o. é. melyen alól nem fog eladatni.

2-or A venni szándékozó köteles a kikiáltási ár 10% az árverező biztos kezébe bánatpénzül letenni.

3-or A vételár fele rögtön, a más fele pedig az árverezés napjától számítandó 30 nap alatt ezen kir. törvényszékhez befizetendő.

Elrendeltetik s árverezési határnapul a helyszínére 1873. junius 30-án d. e. 9 óra tüetik ki.

Melyre a venni szándékozók azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az árverezési feltételeket, az árverezés megtartása előtt kir. végrehajtó kiküldött árverező biztos Szathmári Miklós urnál megtekinthetik.

A maros-vásárhelyi kir. törvényszéknek 1873. május 28-án tartott üléséből.

Damokos,
kir. törvényszéki elnök.

(23)

Népszerű gazdasági munkák.

Kaphatók: Wittich József könyvkereskedésében Maros-Vásárhelytt.

Mezei gazda népszerű vezérkönyve, a mostani viszonyokhoz alkalmazva. Irta: Galgóczi Károly.

I. rész általános földmivelés ára 80 kr.

II. rész az állattenyésztés ára 80 kr.

Kertészet kézikönyve, utasítás a konyha kertészet, virágmivelés és gyümölcs tenyésztés körében, a legújabb kutfők után írták Galgóczi K. és Farkas M. 80 kr.

Magyar méhészkönyv, vagy utasítás a sikeres méh tenyésztésre. Irta: dr. Farkas Mihály. 50 kr.

Ügyes Mari, a kis konyhakertésznő, oktatás a zöldségtermesztésben 50 kr.

Juhtenyésztés és gyapjuismeret, a juhbetegségek ismeretével és gyógyítás módjával. 50 kr.

Gyakorlati és elméleti sertés tenyésztés. A magyar gazda közönség használatára: Írták: Dely Mátyas és Mihály. 50 kr.

Apró majorság, vagy a baromfi-tenyésztés czél-szerű módja számos fametszettel. 50 kr.

A boglyár gyümölcsök, u. m. ribizke, köszméte (egres), málna, szeder, eper, borbolya, afonya, boroka, szőlő, füge és granát alma, czélszerű és jövedelmező termesztése. Különös tekintettel a szőlőlugas művelésre. 50 kr.

A dinnye tenyésztés foglalatja és a legjelesebb honi és külföldi csemege fajok ismertetése, írta Dr. Farkas Mihály számos ábrával, ára 50 kr.

A fatenyésztés, olvasókönyv népiskolák használatára, írta: Lukács Sándor, ára 40 kr.

Gazdasági lötenyésztés, pályamű, írta: Tompa Béla, számos ábrával, ára 1 frt.

Az ügyes szakácsnő, legczélszerűbben leírt főzés-mesterség középosztályu magyar konyhák számára 40 kr.

Legújabb és megpróbáltabb magyar szakácskönyv, utmutató 1044 legjobb ízű étel főzésére Irta. Németh Zsuzsa. 80 kr.

Állatgyógyászat, hasznos házi állataink betegségeinek megismertetése és gyógyítása. Írták: Eissenmayer és Göbel, 80 kr.

Kalauz a gyümölcsfa ültetés és nyesés körül Irta: Kováts Zs. Ára 1 frt.

Magyar gazdasszony teendői a közéletben, házbán és konyhában. Segédkönyv nők és hajadonok számára. Irta: Medve Imre. 2 frt.

A váltógazdaság, vagy az okszerű mezőgazdaszat és falusi háztartás alapelvei. Koszoruzott pályamű. Irta: Mártonffy Zsigmond: 1 frt.

Gazdasági kis tükör a falusi ifjuság számára tandij és olvasó könyvül. Ára 50 kr.

A szarvasmarha, ennek fajta és külemtana, fogisméje, tenyésztése, takarmányozása, hizlalása, stb. stb. betegségei és gyógyításuk. Irta: Engelbrecht Károly. Számos eredeti ábrával, 3 frt.

Általános baromrovoslási könyv. Irta: Dr. Wágenfeld. 81 külön ábrával. Ára 2 forint 60 krajczár.

Koronás szőlőművelés, Irta Báthi Gábor, ábrákkal 30 kr.

(10)
Gyógyít fájdalom nélkül 3 nap alatt minden bugyesó-kifolyást, úgy most keletkezőt, valamint kifolyott és egészen idültet.
Központi főraktár az osztrák-magyar birodalom számára:
Mager Vilmos, Bécs,
Bäckersstrasse 12. szám.
Üveg ára használati utasítással: 3 frt 70 kr. Pesten, TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél.

Galéne-befecskenedés.

24—52

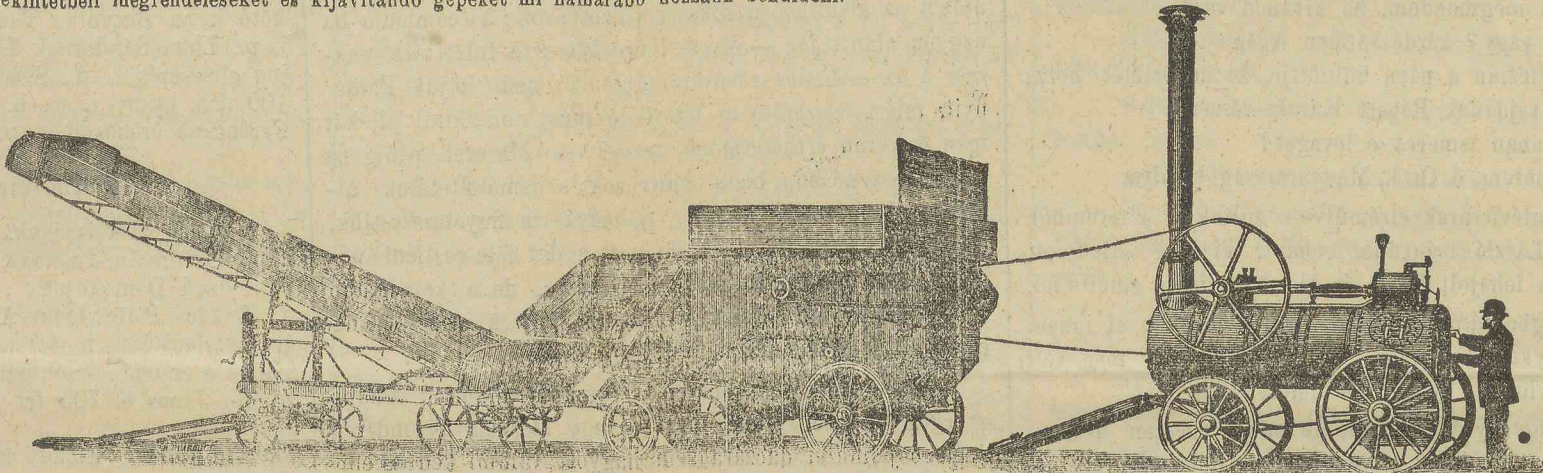
(33)

12—12

ROBEY & Comp. LIMITED.

Iroda: Pesten. üllői-ut 1. szám.

Ezennel van szerencsénk a n. é. gazdaközönség és iparos urak tudomására juttatni, miként ujonnan felszerelt műhelyeinkben, mindennemű gépjavitásokat elfogadunk és bármilyféle a gépészeti szakmába vágó munkákra vállalkozunk, melyekre vonatkozó megrendeléseket legpontosabban és leggyorsabban végrehajtani első kötelességünknek fogjuk tartani. Hogy azonban gőzgépek és cséplő gépek javításokkal május és júniusban tulhalmozva ne legyünk, kérjük az e tekintetbeli megrendeléseket és kijavítandó gépeket mi hamarabb hozzánk beküldeni.

Együttal bátorkodunk az igen tisztelt venni szándékozóknak különös figyelmökre ajánlani, mivel már eddig is számos megrendelésünk vannak, az országszerte legjobb hirben álló

Patent vasrámás gőzcséplőgépeinkre

és mivel igen valószínű, hogy későbben megrendelésekkel tul leszünk terhelve, kérjük erre vonatkozó megrendeléseket, ép ugy juhmosásra alkalmas szivattyukra, sorvető-, kazáló- és cséplőgépekre, kazalrakó-gépekre, lógereblyékre stb.

minél előbb kezeinkhez juttatni, hogy azokat a szokott pontossággal még jóval ez időny előtt szállithassuk. Dúsan felszerelt raktárunk meglátogatása végett ezennel tiszteletteljesen meghívjuk a n. é. gazdaközönséget és kívánatra szivesen szolgálunk ingyen képes leírásokkal és árjegyzékekkel.

A bécsi kiállításon Robey & Comp. Limited a pesti czég főnöke által Szekrényessy Kornél ur által lesz képviselve, ki bármily tudósításokkal és tanácsal szivesen fog szolgálni. Levelek vagy Pestre üllői-ut 1-ső szám alá intézendők, vagy Szekrényessy Kornél urhoz Bécsbe, Wandl szállodába (Petersplatz).

Nyomtatta Imreh Sándor Maros-Vásárhelytt, az ev. ref. főiskola gyorsajtóján 1873.